

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia powszechna i Polski XIX w.

(General history and the history of Poland in the 19th century)

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot podstawowy i kierunkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok II, semestr zimowy

Wymiar:

ćwiczenia: 30 godz.

Punkty ECTS:

ćwiczenia: 3

Forma zaliczenia:

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

ćwiczenia: o. dr Maciej Sadowski CSsR;

Koordynator sylabusu:

o. dr Maciej Sadowski CSsR

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia powszechna i Polski XIX w.](#) [na kierunku:] [Historia](#) (H), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/3ECTS]: o. dr Maciej Sadowski CSsR;
- [Historia powszechna i Polski XIX w.](#) [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/3ECTS]: o. dr Maciej Sadowski CSsR;
- [Historia powszechna i Polski XIX w.](#) [na kierunku:] [Turystyka historyczna](#) (Th), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy

- [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/3ECTS]: o. dr Maciej Sadowski CSsR;

Wymagania wstępne:

Student posiada wiedzę z historii XIX w. na poziomie szkoły średniej

Cele:

Ćwiczenia mają za zadanie uzupełnić i pogłębić wiedzę uzyskaną na wykładach. Zajęcia mają nauczyć studenta umiejętności dokonania krytycznej analizy tekstu źródłowego oraz odniesienie go do odpowiedniego kontekstu historycznego. Ponadto student winien posiadać wiedzę i umiejętność konstruowania krótkich prac w oparciu o literaturę przedmiotu.

Treści kształcenia:

Zajęcia obejmują okres od Rewolucji Francuskiej (1789 r.) do I wojny światowej (1914-1918). Uwzględniają historię Polski i historię powszechną. 1. Rewolucja francuska geneza i przebieg w pierwszych latach. Monarchia konstytucyjna.

2. Rewolucja francuska w latach 1793-1799.

3. Europa i Polska w dobie napoleońskiej. Księstwo Warszawskie.

4. Kongres Wiedeński.

5. Europa po Kongresie Wiedeńskim. Państwa Świętego Przymierza.

6. Wielkie Księstwo Poznańskie i Wolne Miasto Kraków.

7. Królestwo Polskie. Ustrój, administracja, sytuacja polityczna i gospodarcza.

8. Powstanie listopadowe 1830 r. i wojna z Rosją.

9. Wielka Emigracja i Emigracja zarobkowa.

10. Wiosna Ludów i jej skutki.

11. Powstanie Styczniowe 1863 r.

12. Stany Zjednoczone w XIX w.

13. Ameryka Południowa w XIX w.

14. Wielka Brytania w XIX w.

15. Kolonializm. Geneza, rozwój i znaczenie.

16. Wojna krymska i Bliski Wschód w XIX w.

17. Zjednoczenie Włoch i Włochy do 1914 r.

18. Francja 1815-1914.

19. Prusy 1848-1871.

20. Niemcy (zjednoczenie Niemiec) i Kulturkampf 1871-1914.

21. Rosja w II poł. XIX w.

22. Austro-Węgry 1867-1914.

23. Autonomia galicyjska.

24. Ruch robotniczy na ziemiach polskich i w Europie.

25. Odkrycia geograficzne w XIX wieku.

26. Osiągnięcia naukowe, rozwój kultury i przeobrażenia cywilizacyjne w XIX w.

27. Pierwsza wojna światowa. Przyczyny i front zachodni.

28. Pierwsza wojna światowa. Front wschodni i południowy.

29. Sprawa polska podczas I wojny światowej.

30. Pokój Wersalski. 1. Rewolucja francuska geneza i przebieg w pierwszych latach. Monarchia konstytucyjna.

2. Rewolucja francuska w latach 1793-1799.

3. Europa i Polska w dobie napoleońskiej. Księstwo Warszawskie.
4. Kongres Wiedeński.
5. Europa po Kongresie Wiedeńskim. Państwa Świętego Przymierza.
6. Wielkie Księstwo Poznańskie i Wolne Miasto Kraków.
7. Królestwo Polskie. Ustrój, administracja, sytuacja polityczna i gospodarcza.
8. Powstanie listopadowe 1830 r. i wojna z Rosją.
9. Wielka Emigracja i Emigracja zarobkowa.
10. Wiosna Ludów i jej skutki.
11. Powstanie Styczniowe 1863 r.
12. Stany Zjednoczone w XIX w.
13. Ameryka Południowa w XIX w.
14. Wielka Brytania w XIX w.
15. Kolonializm. Geneza, rozwój i znaczenie.
16. Wojna krymska i Bliski Wschód w XIX w.
17. Zjednoczenie Włoch i Włochy do 1914 r.
18. Francja 1815-1914.
19. Prusy 1848-1871.
20. Niemcy (zjednoczenie Niemiec) i Kulturkampf 1871-1914.
21. Rosja w II poł. XIX w.
22. Austro-Węgry 1867-1914.
23. Autonomia galicyjska.
24. Ruch robotniczy na ziemiach polskich i w Europie.
25. Odkrycia geograficzne w XIX wieku.
26. Osiągnięcia naukowe, rozwój kultury i przeobrażenia cywilizacyjne w XIX w.
27. Pierwsza wojna światowa. Przyczyny i front zachodni.
28. Pierwsza wojna światowa. Front wschodni i południowy.
29. Sprawa polska podczas I wojny światowej.
30. Pokój Wersalski.

Efekty kształcenia:

Student posiada wiedzę o możliwościach interpretacji faktów historycznych, z uwzględnieniem różnego podłoża narodowego, religijnego i kulturowego oraz ma podstawową wiedzę na temat głównych kierunków rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięć, także w aspekcie historii Małopolski. (K_W06, K_W08). Potrafi wyszukiwać, analizować i dobierać informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U01, K_U03). Student ma też świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumiejąc przy tym potrzebę ciągłego samokształcenia. (K_K01).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

- lektura i analiza tekstów źródłowych
- prezentacja przygotowanych referatów, adekwatnie do tematyki prowadzonych zajęć
- ćwiczenia z mapą Europy i świata w XIX w.
- prezentacje multimedialne

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Podstawą uzyskania zaliczenia jest spełnienie poniższych warunków:

- obecność (dopuszczalne maksymalnie 2 nieusprawiedliwione/semestr). W przypadku każdej następnej niezbędne jest merytoryczne przygotowanie i zaliczenie wybranego oraz uzgodnionego z prowadzącym zagadnienia z historii XIX w.

- aktywny udział w zajęciach
- samodzielne przygotowanie i wygłoszenie referatu na temat wybrany uprzednio z listy przygotowanej przez prowadzącego. Referat winien mieścić się w granicach 9-12 stron i opierać się minimum na 5 publikacjach, o ile to możliwe z wykluczeniem podręczników
- uzyskanie zaliczenia ze znajomości mapy
- zaliczenie w semestrze dwóch pisemnych kolokwii w formie testu ze znajomości podstawowych informacji z historii XIX w. oraz zagadnień zawartych w omawianych uprzednio tekstach źródłowych (czas trwania każdego kolokwium 45 minut)

Lektury podstawowe:

- M. Żywczyński, Historia powszechna 1789-1870, Warszawa 2008
- J. Pajewski, Historia powszechna 1871-1918, Warszawa 2002
- A. Chwalba, Historia Polski 1795-1918, Kraków 2001

Lektury uzupełniające:

- Baszkiewicz J., Francuzi 1789-1794. Studium świadomości rewolucyjnej, Warszawa 1989.
- Boorstin D. J., Amerykanie. Fenomen demokracji, Warszawa 1995.
- Cisek A., Kłamstwo Bastylii. Szkice o wydarzeniach i ludziach Wielkiej Rewolucji Francuskiej, Gdańsk 2006.
- Oppman A., Na San Domingo. Obrazy i wspomnienia, Warszawa 1917 (lub nast.).
- Kieniewicz S., Powstanie Styczniowe, Warszawa 2009.
- Kieniewicz S., Trzy powstania narodowe, Warszawa 1992.
- King D., Wiedeń 1914, Poznań 2009.
- Kizwalter T., Historia powszechna. Wiek XIX, Warszawa 2003.
- Mazan L., Zdarzenia z życia naszego Monarchy, Kraków 1996.
- Pajewski J., Pierwsza wojna światowa 1914-1918, Warszawa 2004.
- Wiek XIX w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów, oprac. M. Sobańska-Bednaruk, S.B. Lenard, Warszawa 2002.

Uwagi: